

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Diff. II. An sit possibilis pura omissio libera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

creatura dentur negationes perfectionis. Sed nego, quod illæ solæ ultimò faciant differre. Cum hoc ipso: quia homo coloratus est, differat etiam à Deo. Tum quia. Si nomine ultimæ differentiæ intelligatur differentiarum cumulus ultra quas non datur alius, sic indubiè differentia ultima stat in negationibus quæ fundantur in positivo, & ipsæ nihil aliud fundant. Sed hoc non convincit intentum. Nam ultimò à nobis etiam Deus differt aliquo negativo: Nam etiam in Deo negationes fundantur in positivo, & ipsæ nihil aliud fundant. Si autem nomine ultimæ differentiæ veniat prædicatum in ordine ad distinguere primò intentum, sic est aliquid positivum. Neque enim natura intendit ut Petrus non sit v. g. Deus; sed intendit Petreitatem quæ est quid positivum, ad quod sequitur non esse Dei. Tum quia. Cur id quod experior ut ille dicit experientia positiva non poterit ex dictis sufficienter distinguere creaturam à Deo.

DOCET 3. *In creatura multum includi de nihilo indistincto ab entitate illius reali;* Deus tamen dicitur Auctor nostræ entitatis, & non nostri nihili: quia licet Deus non creasset nos adhuc haberemus de nihilo, quantum habemus in præsentia; licet non identificatum ut nunc nostræ existentia. Unde nostrum nihil, licet sit physice & materialiter à Deo, non est metaphysice & formaliter. *Hæc Doctrina*

NON SATISFACIT. Tum quia. De facto habetur physicum nostrum nihil de hoc ipso quæro. An sit à Deo. An Deus illius causa &c. Tum quia Metaphysicum nostrum nihil vel convenit nobis independenter à nostris conceptibus, vel dependenter. Si dependenter. Ergo per nostros conceptus solum excusabitur Deus ne sit causa peccati: Si independenter. Ergo dabitur etiam Metaphysicum Universale, acceptio v. g. Animalis ut sic, & tamen nemine cogitante. Tum quia: Sicut ante existentiam non debent nobis convenire alia prædicata positiva etiam sub conditione à prædicatis quæ conveniunt in statu existentia, sic nec convenire nobis aliud nihil.

DOCET 4. *Posse aliquid constitui in ultima sua differentia per privationem tali pacto,* ut nihil habeat entitatis & perfectionis, quod non sit in suo positivo, sed solum distinguatur ab eo per defectum & hoc est proprium mali simpliciter, ita ut illud malum non habeat proprie Auctorem, ita ut nec creaturæ imputetur, tanquam causæ efficienti, sed tanquam deficienti: ex nostra enim tantum imperfectione provenit, ut concursus Dei qui esset aptus & paratus ad speciem, bonam determinetur ad aliam speciem, quæ secundum ultimam differentiam est merè defectuosa & mala. Inferiusque ulterius addit, quod peccatum secundum suam ultimam differentiam nihil addat perfectionis super præ, dictatum genericum, alias ita Deus esset ejus causa, ut clau-

ditionis & actionum monstrorum. *Hæc Doctrina.*

NON SATISFACIT. Tum quia: Videtur impossibile ut aliquid non habeat plus entitatis, quam suum oppositum, & tamen distinguatur ab eo per aliquid negativum: Nam illud negativum necessario debet præsupponere aliquid positivum in quo fundetur, & quidem proportionatum fundandæ illi negationi. Nam v. g. positivum Leonis est proportionatum ad fundandam negationem rationalis, cum tamen positivum Petri non sit proportionatum ad hanc negationem. Tum quia: Videtur sentire, quod cum eodem auxilio possim amare, & odire Deum, cujus oppositum alibi ostenditur. Tum quia: Quamvis peccatum esset quid positivum non æque Deus ad illud concurreret, atque ad claudicationem, quia concurreret ad peccatum cum displicentia.

DOCET 5. *Quod nil sit prædicati positivi in peccato secundum ultimam differentiam:* quia consistit in hoc, quod non magis ametur Deus, quam bonitas creata. *Hæc Doctrina*

NON SATISFACIT. Tum quia, non est ratio quod malitia sistat in illo negativo, quod non magis ametur &c. & non in positivo odio illius boni. Tum quia: Conc. nos habere vires ut amemus Deum plus quam illi contraria. Sed quæro cur peccatum odii non stet in positiva aversione ab illo bono, sed in negatione. Tum quia: Conc. quod prima regula exigit præteriti omnibus, sed etiam exigit non postpositi: cur ergo in positivo illo postpositi non stabit ratio peccati? *Plura de Negationibus in Metaphysica.*

DIFFICULTAS II.

An sit possibilis pura Omissio Libera?

DOCENDUM est. *Non esse possibilem puram Omissionem liberam.*

PROBATUR I. Impossibile est transire à Contradictorio ad Contradictorium sine sufficienti mutatione, quod principium in Tr. de Distinctionibus stabilivimus. Ergo etiam impossibile est transire à non esse puræ Omissionis liberæ ad esse puræ Omissionis liberæ sine sufficienti mutatione. Sed hæc nulla ostendi potest, nisi ponatur actus positivus directè vel indirectè volens omissionem. Ergo nec potest dari pura omissio libera, & sicut si non potest dari per quid transeat à non esse uniti ad esse uniti, impossibile esset unio: ita si non est per quid transeat à non esse puræ omissionis liberæ ad esse puræ omissionis liberæ, erit impossibile pura omissio libera: semper enim manebit in ipso puræ omissionis liberæ, cum non habeatur per quid ab illo non esse exire possit: Idem enim manens idem semper facit idem. Subsumptum Ant. probatur, quia potest præcessisse præceptum affirmativum, vel hîc & nunc poni potest item esse advertentia ad obligationem &c. similis neque

neque tamen adhuc tunc poni pura omisso, nec quidquam subsequens potest ostendi quod sit sufficiens mutatio. Ergo.

RESPONDET I. Arriaga d. 8. Anim. n. 120. & Oviedo Cont. 10. Anim. Libertatem in actu primo, adeoque pro illo signo antecedenti non dicere actum, nec dicere negationem actus; quia pro illo signo ex hoc ipso; quia est libertas faciendi vel non faciendi est indifferentia ut cōiungatur cum actu, & negatione actus; jam autem in sequenti signo dicitur jam negatio actus.

CONTRA est. Impossibile est transire à Contradictorio ad Contradictorium sine sufficienti mutatione. Ergo neque ab esse negationis puræ omissionis liberæ ad esse puræ omissionis liberæ, per quid ergo transitur ad illam puram omissionem liberam? quid enim habetur in illo subsequenti constitutivū puræ omissionis liberæ? quod non habebatur quando peragebatur deliberatio. Et certè quando à non esse actus transitur ad esse actus, video bene mutationem quæ est novitas ipsius entitatis in actu positæ, sed quid illic est, quando ponitur, ut tu dicis, pura omisso libera, vel negatio actus, aut id quod non erat in illo genere antequam esset illa negatio actus, eratque jam v. g. advertentia obligatioque agendi.

RESPONDEBIS 2. cum Arriaga. Pro prioritate antequam se Deus determinet ad producendum, vel non producendum, datur præcilio ab existentia Petri, & tamen non datur carentia, aliàs non posset in eo instanti Petrus existere pro posteriori verò, quando Deus se determinat non producere Petrum, datur jam verè & realiter carentia illius; ita & in præsentī.

CONTRA. Quia in primis non raro in similibus monet Arriaga non esse necesse in formantibus Instantiis recurrere ad actus Dei liberos, creaturæ inexplicabiles; in Communibus autem principiis in hoc transitu erit mutatio, ratione diversorum connotatorum: nam in signo indifferentiæ, est connotatum ipsa creaturæ existentia, quæ potest esse & non esse, in secundo autem est creaturæ non existentia determinata, ut scilicet non sit. Posset etiam recurri ad æquivalentiam in actibus liberis Dei à nobis admittam; ita ut in posteriori, & pro posteriori signo datur æquivalentia ad hunc actum, Nolo creare, in priori autem signo erat æquivalentia ad hunc actum Nondum me determino. Denique hoc quod est in aliquo signo rationis Deum considerare, ut indifferentem ad producendum vel non producendum, & cum determinari, pender nonnisi à nostris conceptibus & signis. Unde etiam sufficit ostendere mutationes, nonnisi ratione variarum conceptibilitatū petibiles, quod autem transeat à non esse omissionis puræ, ad esse omissionis puræ, non debet esse aliquid pendens à nostris conceptibus, transactioque antecedentis deliberationis est quidem sufficiens ad

formaliter subsequeñtis, sed quomodo est sufficiens ad ipsam negationem actus, & esse puræ omissionis liberæ? cum nihil sit, in illo subsequenti, quod non fuerit in præcedenti, & tamen in præcedenti, nondum erat pura omisso libera.

RESPONDETUR 3. Quod illa Omisso pura libera à non esse puræ omissionis liberæ ad esse puræ omissionis liberæ, transeat seipsa, licet istud transire sit abusuivum: negationes enim non dicuntur propriè transire ad esse, sed simpliciter non esse.

CONTRA est. Tum quia. In principiis Modalium non potest legitime responderi quod materia & forma transeant à non esse uniti ad esse uniti seipsis. Ergo etiam in præsentī non poterunt iidem modales Responsum hanc adhibere. Tum quia. Impossibile est à non esse seipso transeuntis, ad esse seipso transeuntis transire sine sufficienti mutatione: & sicut à non esse relati in ratione similis, ad esse relati in ratione similis, non transitur se ipso, sed illius transitus assignanda mutatio: ita & in præsentī. Tum quia. Discurrendo de formalitatibus positivis quando intelliguntur pullulare ostenditur mutatio ratione termini, rationis fundandi in relatione &c. & illud quod pullulat, ex modo nostro concipiendi, est aliqua formalitas positiva, hoc est, ipsamet relatio, hic autem nec ipsa pura omisso est aliqua formalitas positiva, nec ostenditur ulla mutatio, ut intelligatur illa pullulare. Si autem agatur de formalitatibus negativis, qualis est formalitas tenebræ, & ad hanc datur mutatio indispensabiliter illius illativa, hoc est, abscessus lucis, quid autem in præsentī simile ostenditur?

PROBATUR 2. Quia illa pura omisso libera & esset pura omisso libera, ut supponitur, & non esset, ut probatur: quia quando erat sola consultatio de ponenda, vel non ponenda omissione, erat tunc negatio actus, neque tamen illa negatio erat pura omisso libera. Ergo neque etiam postea est pura omisso libera: quia pro illo posteriori in ratione omissionis seu carentiæ actus non plus habet, quàm habuerit pro illo priori, sed pro illo priori non erat pura omisso libera, Ergo neque pro hoc posteriori: idem enim manens idem est idem, & facit semper idem. Quod autem quando erat consultatio nondum fuerit pura omisso libera, probatur, quia de quo deliberatur nondum est; consultatio enim sequentiū est, & deliberatio ita se habet sicut præmissæ in syllogismo, sed quando sunt præmissæ nondum est Conclusio. Ergo & in præsentī.

RESPONDEBIS I. Propriori illo, erat sola indifferentia ad esse & non esse omissionis liberæ, pro posteriori autem est determinatio ad esse omissionis liberæ.

CONTRA est præter dicta. Pro illo priori, pro quo erat indifferentia, erat verè tunc carentia, seu negatio actus, & tamen illa carentia non erat

LOD
vs. Ki
e. Z.
I

erat omissio pura libera. Ergo nec postea est: quia ut repetitò dictum, nihil plus tunc ostenditur, quam id quod fuit dum erat indifferentia. Tum quia, & esset tunc determinatio ad esse omissionis libera ut supponitur, & non esset: quia nihil plus tunc habetur quam habebatur, quando erat indifferentia. Tum quia, de hoc ipso quaeritur, quid sit illa determinatio.

RESPONDEBIS 2. Sufficere quòd puram omissionem liberam præcedat consultatio & deliberatio.

CONTRA. Tum quia, prius probandum esset haberi tunc omissionem liberam non supponi: quomodo enim præcessit deliberatio de omissione libera, si illa non datur. Tum quia. Coexistentia carentiæ actus cum illa deliberatione non reddit illam carentiam, puram omissionem. Ergo neque antecedentia reddit illam carentiam puram omissionem liberam. Tum quia. Posset esse illa antecedentia, & nondum esse omissio, sed sequi positio actus. Ergo illa antecedentia præcisè non est sufficiens mutatio.

RESPONDEBIS 3. Hanc ipsam carentiam eandem numero reddi pro posteriori signo liberam.

CONTRA. Tum quia, multi ex oppositis censent, quòd necessarium non possit transferri in liberum. Tum quia illa carentia actus, quæ coëxistit deliberationi, non erat à voluntate orta: habetque se, sicut & aliæ carentiæ entium, quomodo ergo transit nunc, ut dicatur à voluntate orta, si autem non est à voluntate orta, quomodo est libera. Tum quia. De hoc ipso quaeritur, per quid illa negatio transeat ad rationem liberam, si coexistendo illi consultationi, non erat libera.

PROBATUR 3. Ratione S. Th. hic q. 71. ar. 5. in Corp. quæ etiam utuntur alii. Verba S. Th. sunt. *Si in peccato omissionis intelligantur etiam cause, vel occasiones omittendi, sic necesse est in peccato omissionis aliquem actum esse.* Unde sic arguitur, quia & esset omissio pura libera ut supponitur, & non esset omissio pura libera: Si enim esset, vel fieret ex aliquo motivo, vel ex nullo. Si ex nullo. Ergo non esset voluntaria adeoque neque libera: quia liberum supponit voluntarium, quod autem non esset voluntaria, inde probatur: quia si ex nullo esset motivo, non esset etiam ex motivo amoris boni tanquam finis, & tamen nullus est actus voluntatis, qui suo modo non respiciat bonum. Si autem illa pura omissio est ex aliquo motivo. Ergo non est pura omissio libera: quia hoc quod est in peccato omissionis etiam causa omissionis, ut ait S. Th. importat actum, qui etiam addit, oportet quòd ista causa, in quantum est voluntaria, habeat aliquem actum ad minus interiorem voluntatis. Deinde, quia ut urgebat Lugo, carentia & omissio actus, est de se indifferens, ut sit propter hoc vel illud motivum. Ergo quòd sit propter hoc

potius, includit aliquid positivum, & aliquid in actu secundo, quod non erat dum erat in actu primo, ut ex hoc vel illo motivo fieret. Deinde quòd moveri aliquo motivo importet aliquem actum positivum, sic probari potest. Moveri voluntatem aliquo motivo, non est illi proponi motivum: quia proponi spectat ad intellectum, moveri autem ad voluntatem. Tunc ulterius quaero. Moveri hoc voluntatis in pura omissione per hoc motivum, vel est distinctum ab eo, quod est non moveri, vel indistinctum. Si indistinctum. Ergo quod movet, non movet: moveri enim & non moveri non distinguuntur, autem moveri illud est quid distinctum. Ergo est aliquid positivum, quod ipsum probatur: Hoc moveri est condistinctum ab ipso non moveri. Ergo si non moveri formaliter in voluntate, est quid negativum, moveri formaliter, quod illi opponitur, erit positivum quid: negatio enim non alio tollitur nisi positivo.

Hic ipse medius terminus sic aliter proponitur. Ponamus voluntatem esse potentiam distinctam realiter ab intellectu, ponamus illam coexistere, cum est advertentia ad præceptum positivum, estque mera carentia actus. Ponamus rursus immediatè post annihilari voluntatem, quaero, vel erit tunc omissio pura libera pro illo consequenti, vel non erit: Si erit. Ergo erit voluntarium liberum sine voluntate, si non erit: Ergo nec in suppositione in qua discurrimus erit omissio pura libera: quia tam se voluntas non movet ad illam omissionem, mortuoque modo se habet, ac si non esset in rerum natura. Ergo sicut si non esset in rerum natura voluntas non esset omissio pura libera: ita nec erit in præsentia causa.

Resolvuntur hæc omnia in hunc medium terminum, si hoc quod est moveri voluntatem hoc motivo ad puram omissionem non sit aliquid positivum, inexplicabile erit, quid sit illam moveri hoc motivo.

RESPONDET 1. Aliqui. Illud moveri non esse quid positivum, esse tamen aliquid privativum.

CONTRA. De hoc ipso quaeritur, quid sit voluntatem moveri illo motivo privativè: ita tamen ut illud moveri sit condistinctum ab ipso non moveri, & quidem non ratione propositionis objecti, sed ratione ipsius voluntatis.

RESPONDET 2. Arriaga cit. Motivum aliquid quod voluntatem movere, sive directè sive indirectè, etiam si illud motivum nullo modo tangatur actu aliquo voluntatis, modò præcisè illa omissio sit dependenter à cognitione de illo motivo. Quod ipsum illustrat Instantis.

CONTRA est. Tum quia. de hoc ipso quaeritur, si non ostendatur aliquid positivum, quomodo pura illa omissio dici poterit fieri dependenter à cognitione de illo motivo? Tum quia potest esse propositum illud motivum, & non fieri illa pura omissio dependenter ab illo motivo. Ergo

Ergo hoc est aliquid aliud, quam mera omisio. quid autem illud? & sicut quando ad actum Commissionis proponitur motivum, moveri illo voluntatem fierique dependenter actum ab illo motivo, non est simpliciter proponi motivum ab intellectu. Ergo & in omissione idem fiet. Tum quia. Instantia, quas congerit Arriaga omnes concedi possunt: Nam non declarant quomodo voluntas tunc dicatur moveri illis motivis in pura omissione, tali modo, qui distinguatur a non moveri aliis motivis.

Dicit Oviedo. Omissionem habere motivum extrinsecum immediatum & quasi interpretativum & virtuale, ex eo precise, quod dependeat a cognitione illud proponente; eod quod cognitio alliciat ad omissionem proponendo obiectum & influendo in voluntatem, quasi per applicationem motivi, & si motivum non conducir, non esset applicandum, superfluaque. esset illa cognitio. Dicit item. illud motivum, esse immediatum: quia motivum nullo modo insit in omissione, sed per suammet entitatem media cognitione applicatam. poteritque per Oviedo illud motivum appellari interpretativum: quia non est intrinsecum omissioni, sed interpretatur quasi esset intrinsecum, eod quod ab illo motivo procedat. Potest insuper per eundem hoc motivum appellari virtuale: quia omisio, quae formaliter intrinsecum motivum non habet, quasi virtute, & aequivalenter illud intrinsecum continet, ex eo quod ab illo procedat.

CONTRA haec omnia dicta. Restituuntur Interrogationes. Quomodo omisio pura, habeat hoc, quod dependenter fiat a cognitione? quid sit illam procedere ex hoc motivo? dicique potest, & non esse, ut supponitur, otiosam illam applicationem, & esse otiosam: quia non apparet quid moveat, & quid plus habeatur, dum unum motivum habet, quod non habetur, dum non movet aliud. Concedi potest, quod si esset illud motivum omissionis purae, esset immediatum. Sed restat quaerere. quomodo respectu omissionis, habeat rationem motivi? restatque quaerere. unde interpretari possumus, quod ab illo motivo procedat omisio? & non procedat ab alio; idemque quaerere restat, de illo motivo virtuali.

RESPONDET 3. Perez. Duplex est finis & motivum. alter est possessus jam, veluti Deus possidet suam Divinitatem, & nos gaudium de nostra existentia ante omne exercitium libertatis. Alter est finis nondum possessus, sed possibilis possideri. Fines jam possessi nunquam sunt contrarii; non enim simul existerent, neque possiderentur si contrarii essent. inter fines autem possibiles possideri, multi possunt esse inter se contrarii. Ex quo ulterius sic arguit. Omittens non necessario habet pro motivo actum moventem & attrahente finem possibilem possideri; sed

habet pro motivo amato, finem jam possessum, ante exercitium libertatis, & finis jam possessus, functusque jam munere allicientis, non movet nec allicit de novo, sed movit, & facit potius quiescere. Fines autem possibiles contrarii possunt quidem movere ad sui procuracionem; ita tamen ut simul non moveant. Si autem simul aliquid in voluntate possunt facere, solum est posse facere quiescere ipsam: nam impediendo se faciunt, ut non nisi quiescat voluntas.

Unde jam per ipsum negari debet Argumento quod pura omisio quaerat finem, & dicendum puram omissionem non habere motivum movens ad se tanquam finem nondum possessum, sed habere motivum jam possessum, & acquisitum: pura enim omisio est dispositio quaedam animi nihil ultra volentis, sed quiescentis in bonis possessis.

CONTRA est. Tum quia. Ex vi adlatorum, & erit illa omisio pura libera, & non erit pura libera; erit ut supponitur, non erit autem ut probatur. quia dum debebat poni omisio, nondum ponebantur motiva; supponuntur enim poni, non nisi, post possessam omissionem. Ergo in illo priori non erat libera: procedebat enim sine motivis voluntatis non etiam est libera, quando jam facta est: quia indifferentia. accedens post rem, non facit rem liberam. Tum quia quamvis hic discursus ostendat ex motivis contrariis non posse sequi puram omissionem, sed non ostendit, quomodo si unum sit, vel si sint plura motiva compossibilia, quomodo inquae, sequatur ex illis pura omisio? in quo tamen est difficultas. Tum quia. vel possum ponere novam omissionem liberam quae antea non fuit, adeoque ad illam habere motivum unum, vel plura compossibilia; vel non possum ponere novam. Si non possum ponere novam omissionem liberam. Ergo omnes sunt praehabita, habentque se ita, sicut se habet in infantibus omisio amoris Dei, quae non est certe omisio pura libera, sed necessaria. Si autem possum habere puram omissionem novam liberam, quomodo ex principiis Perez omisio pura libera est finis possessus?

DIFFICULTAS III.

Solvuntur Objectiones.

OBJICITUR I. Ratio petita ex varia habitudine Dei ad Omissionem. Potest Deus ponere praecceptum de suspensione omnis actus; quae enim in hoc implicata? Ergo dabitur pura omisio libera.

RESPONDETUR. Esse impossibile tale praecceptum, quod velit impleri rem impossibilem: impossibile autem est pura omisio libera ad eum modum, quo impossibile est praecceptum, ut homo vestiat se hirco-cervo.

INSTABIS I. Ponatur voluntas indifferens ad auditionem & non auditionem sacri, suspendat Deus